

ЗАТВЕРДЖЕНО:

Рішення Харківської обласної ради
від «08» 05 2026 № 1512 -VIII

ПОГОДЖУЮ:

Директор Департаменту освіти
і науки Харківської обласної
державної адміністрації
Олена Білошанова

СТАТУТ

КОМУНАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ «ХАРКІВСЬКА СПЕЦІАЛЬНА ШКОЛА № 12» ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ

(нова редакція)

м. Харків
2026

РОЗДІЛ І ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД «ХАРКІВСЬКА СПЕЦІАЛЬНА ШКОЛА № 12» ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ є закладом загальної середньої освіти, що забезпечує здобуття початкової, базової середньої та профільної освіти для дітей з особливими освітніми потребами, що зумовлені порушеннями зору.

1.2. Відповідно до рішення Харківської обласної ради від 30 травня 2019 року № 1040-VII «Про зміну типу та перейменування комунальних закладів освіти, що знаходяться у спільній власності територіальних громад сіл, селищ, міст Харківської області» КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД «ХАРКІВСЬКА СПЕЦІАЛЬНА ЗАГАЛЬНООСВІТНЯ ШКОЛА-ІНТЕРНАТ І-ІІІ СТУПЕНІВ № 12)» ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ змінив тип та перейменованій у КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД «ХАРКІВСЬКА СПЕЦІАЛЬНА ШКОЛА №12» ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ.

1.3. КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД «ХАРКІВСЬКА СПЕЦІАЛЬНА ШКОЛА № 12» ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ (далі за текстом – спеціальна школа) належить до спільної власності територіальних громад, сіл, селищ, міст Харківської області.

1.4. Органом, що здійснює управління майном спеціальної школи, є Харківська обласна рада. Галузеву політику та розвиток спеціальної школи забезпечує Департамент освіти і науки Харківської обласної державної адміністрації (далі за текстом – Департамент). Повноваження Департаменту щодо управління діяльністю спеціальної школи визначаються відповідними рішеннями Харківської обласної ради, розпорядженнями голови (начальника) Харківської обласної державної (військової) адміністрації та чинним законодавством України.

1.5. Повне найменування: КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД «ХАРКІВСЬКА СПЕЦІАЛЬНА ШКОЛА № 12» ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ.

Скорочене найменування – КЗ «ХСШ №12» ХОР.

1.6. Місцезнаходження (юридична адреса) спеціальної школи: Україна, 61044 місто Харків, вулиця Боротьби, будинок 1.

1.7. Спеціальна школа є юридичною особою публічного права, має самостійний баланс, рахунки в установах банків та територіальному управлінні Державної казначейської служби України у Харківській області, круглу печатку, кутовий штамп, ідентифікаційний номер.

1.8. Спеціальна школа може від свого імені укладати договори, набувати майнових і немайнових прав, нести обов'язки, бути позивачем і відповідачем у судах загальної юрисдикції.

1.9. Спеціальна школа є неприбутковим закладом у галузі освіти та немає на меті отримання прибутку (доходів). Спеціальна школа внесена до Реєстру неприбуткових установ та організацій у порядку, визначеному чинним законодавством України.

1.10. Інформація про спеціальну школу відображається в Єдиній державній електронній базі з питань освіти.

1.11. Спеціальна школа може мати у своєму складі структурний підрозділ - пансіон, що діє відповідно до установчих документів спеціальної школи та на підставі положення про нього, затвердженого директором спеціальної школи.

1.12. Здобуття учнями загальної середньої освіти, отримання корекційно-розвиткових послуг та утримання в спеціальній школі здійснюється з державного та обласного бюджетів, інших джерел, не заборонених чинним законодавством України.

1.13. Діти-сироти і діти, позбавлені батьківського піклування, крім дітей, які мають опікунів, піклувальників, прийомних батьків, батьків-вихователів в спеціальній школі перебувають на повному державному утриманні.

1.14. Спеціальна школа у своїй діяльності керується Конституцією України, законами України, постановами та розпорядженнями Кабінету Міністрів України, наказами Міністерства освіти і науки України, рішеннями Харківської обласної ради, розпорядженнями голови обласної ради, розпорядженнями голови (начальника) Харківської обласної державної (військової) адміністрації, наказами Департаменту та іншими нормативно-правовими актами та цим Статутом.

РОЗДІЛ II

МЕТА ДІЯЛЬНОСТІ ТА ГОЛОВНІ ЗАВДАННЯ СПЕЦІАЛЬНОЇ ШКОЛИ

2.1. Метою діяльності спеціальної школи є забезпечення реалізації права учнів з порушеннями зору на здобуття ними початкової, базової середньої та профільної освіти.

2.2. Спеціальна школа відповідно до контингенту учнів забезпечує здобуття ними початкової, базової та профільної середньої освіти.

2.3. Основними завданнями спеціальної школи є:

- забезпечення здобуття учнями загальної середньої освіти на одному чи кількох її рівнях з урахуванням їх індивідуальних потреб, можливостей, здібностей та інтересів відповідно до державних стандартів;
- створення умов для здобуття освіти учнями шляхом належного кадрового, матеріально-технічного забезпечення, забезпечення та розумного пристосування, що враховує індивідуальні потреби та можливості учнів (вихованців);
- забезпечення системного психолого-педагогічного супроводу учнів;
- надання психолого-педагогічних та корекційно-розвиткових послуг (допомоги) учням та дітям, які не є учнями спеціальної школи;
- забезпечення навчання учнів за допомогою найбільш прийнятних для них методів і способів спілкування в освітньому середовищі, які максимально сприяють засвоєнню знань і соціальному розвитку, використання в освітньому процесі шрифту Брайля, допоміжних засобів для навчання, засобів альтернативної комунікації тощо;

– викладання навчальних предметів (інтегрованих курсів) з урахуванням можливостей та потреб учнів способами, що є найбільш прийнятними для учнів спеціальної школи, у тому числі шляхом адаптації/модифікації змісту навчальних предметів (інтегрованих курсів), використання допоміжних засобів для навчання;

– організація освітнього процесу, що ґрунтується на загальнолюдських цінностях, визначених законами України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», у тому числі формування культури свободи та самодисципліни, відповідальності за своє життя, сміливості та реалізації творчого потенціалу як невід'ємних складників становлення особистості; поваги до гідності, прав, свобод, законних інтересів людини і громадянина; патріотизму, поваги до державної мови та державних символів; шанобливого ставлення до сім'ї; відповідальності за свої дії;

– засвоєння учнями норм етики та загальнолюдської моралі, міжособистісного спілкування, основ гігієни та здорового способу життя;

– сприяння набуттю ключових компетентностей учнями;

– формування компетентностей для подальшого самостійного життя, забезпечення розвитку природних здібностей і обдарувань, творчого та критичного мислення, соціалізації учнів;

– сприяння всебічному розвитку учнів;

– надання консультацій батькам (іншим законним представникам) учнів та їх активне залучення до освітнього процесу.

2.4. Спеціальна школа повинна:

– забезпечувати здобуття освіти учнями відповідно до Державних стандартів повної загальної середньої освіти;

– мати кабінети з обладнанням та засобами для надання психолого-педагогічних та корекційно-розвиткових послуг відповідно до особливостей контингенту учнів та напрямку (профілю) діяльності спеціальної школи;

– забезпечувати реалізацію корекційно-розвиткового складника освітньої програми та надавати психолого-педагогічні та корекційно-розвиткові послуги;

– створювати групи подовженого дня для виконання освітньої програми спеціальної школи;

– використовувати систему автоматизації роботи інклюзивно-ресурсних центрів відповідно до Положення про систему автоматизації роботи інклюзивно-ресурсних центрів.

2.5. Спеціальна школа може надавати реабілітаційні послуги (допомогу) на підставі ліцензії на провадження господарської діяльності, у тому числі ліцензії на провадження господарської діяльності з медичної практики відповідно до Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з медичної практики.

РОЗДІЛ III

СТРУКТУРА ТА СТРОКИ НАВЧАННЯ В СПЕЦІАЛЬНІЙ ШКОЛІ

3.1. Спеціальна школа самостійно приймає рішення і здійснює діяльність в межах своїх повноважень, передбачених чинним законодавством України та цим Статутом.

3.2. Спеціальна школа забезпечує здобуття загальної середньої освіти на трьох рівнях освіти:

- початкова освіта – 1-4 класи;
- базова середня освіта – 5-10 класи;
- профільна середня освіта – 11-13 класи.

3.3. Спеціальна школа може мати у своєму складі структурні підрозділи:

- пансіон;
- інші структурні підрозділи.

Директор спеціальної школи може ініціювати перед Департаментом питання щодо створення або ліквідації структурних підрозділів спеціальної школи.

Структурні підрозділи діють відповідно до установчих документів спеціальної школи та на підставі положення про нього, затвердженого директором спеціальної школи.

3.4. У складі спеціальної школи функціонує внутрішній підрозділ – пансіон з частковим утриманням учнів.

Пансіон як структурний підрозділ діє відповідно до Порядку проживання й утримання учнів у пансіонах закладів освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 03.11.2021 № 1131, установчих документів спеціальної школи та на підставі положення про нього, затвердженого директором спеціальної школи.

3.5. Учні можуть проживати в пансіоні спеціальної школи (крім вихідних, святкових, канікулярних днів) у разі, коли перебування в дорозі в один бік під час переміщення транспортом загального користування на міських, приміських (позаміських) і міжміських маршрутах і транспортом, що використовується для спеціальних пасажирських перевезень, перевищує одну годину.

3.6. За заявою батьків (законних представників) учня та за погодженням із службою у справах дітей за місцем проживання дитини учень може бути влаштований до пансіону спеціальної школи на вихідні та святкові дні, крім канікул.

3.7. Зарахування учнів до пансіону спеціальної школи оформляється наказом директора спеціальної школи за заявою батьків (іншого законного представника) учня.

3.8. Якщо особа не може навчатися в колективі, про що повинно бути засвідчено висновком лікарсько-консультаційної комісії закладу охорони здоров'я за місцем спостереження особи, вона може здобувати базову середню освіту за іншою формою навчання в спеціальній школі або забезпечуватися педагогічним патронажем.

3.9. За наявності відповідної матеріально-технічної бази для учнів, які за станом здоров'я можуть оволодіти професією певного кваліфікаційного рівня, у спеціальній школі можуть відкриватися класи з поглибленою професійною орієнтацією. Зарахування учнів до таких класів здійснюється з урахуванням побажань батьків (інших законних представників), якщо учням не протипоказане навчання за певною професією.

3.10. Гранична наповнюваність у класах становить 12 осіб.

Гранична наповнюваність класу, може бути збільшена відповідно до рішення директора спеціальної школи, але не більш як на одну особу.

Клас створюється за умови наявності більше як 50 відсотків граничної наповнюваності класів.

До одного класу спеціальної школи можуть зараховуватися учні різного віку за умови, якщо їх різниця у віці становить не більше двох років. Для учнів початкових класів можуть бути створені з'єднані класи початкової школи (класи-комплекти), які діють відповідно до Положення про з'єднаний клас (клас-комплект) початкової школи, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 05 серпня 2016 року № 944 (зі змінами).

3.11. Для виконання освітньої програми, у тому числі її корекційно-розвиткового складника, отримання психолого-педагогічних та корекційно-розвиткових послуг (допомоги) у спеціальній школі створюються групи подовженого дня для учнів одного або різних років навчання з урахуванням особливостей розвитку, гранична наповнюваність яких не може перевищувати наповнюваність класів.

Для надання психолого-педагогічних та корекційно-розвиткових послуг (допомоги) в спеціальній школі можуть створюватися міжкласні групи.

РОЗДІЛ IV

ЗАРАХУВАННЯ ДО СПЕЦІАЛЬНОЇ ШКОЛИ ТА ОРГАНІЗАЦІЯ ЇЇ ДІЯЛЬНОСТІ

4.1. Зарахування учнів до спеціальних шкіл, переведення до іншого закладу освіти та відрахування здійснюється відповідно до Порядку зарахування осіб з особливими освітніми потребами до спеціальних закладів освіти, їх відрахування, переведення до іншого закладу освіти, затвердженого наказом Міністерством освіти і науки України від 01 серпня 2018 року № 831.

Під час зарахування не допускається дискримінація за будь-якою ознакою, у тому числі за місцем проживання.

4.2. Зарахування учнів до спеціальної школи проводиться, як правило, до початку навчального року. У окремих випадках, можливе зарахування учнів протягом навчального року при наявності вільних місць у класах.

4.3. Зарахування учнів до спеціальної школи здійснюється відповідно до наказу директора, що видається на підставі заяви про зарахування одного з батьків дитини або її законних представників, поданої особисто.

Обробка персональних даних, отриманих спеціальною школою, здійснюється відповідно до Закону України «Про захист персональних даних».

4.4. У разі наявності у спеціальній школі пансіону поселення учнів до пансіону спеціальної школи, проживання та утримання в ньому здійснюється відповідно до Порядку проживання та утримання учнів у пансіонах закладів освіти, затвердженого Кабінетом Міністрів України.

4.5. Учні відповідно до наявних порушень їх розвитку розподіляються між класами (групами) наказом директора спеціальної школи на навчальний рік.

4.6. До першого класу спеціальної школи зараховуються, як правило, діти не молодші ніж 6 років, які потребують постійної додаткової підтримки в освітньому процесі з метою забезпечення їх права на освіту.

Відповідно до особливостей розвитку та стану здоров'я особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття початкової освіти з іншого віку, а тривалість здобуття ними початкової та базової середньої освіти може бути подовжена з доповненням освітньої програми корекційно-розвитковим складником.

4.7. До спеціальної школи зараховуються діти зі зниженим зором, а саме:

- з гостротою зору 0,05-0,4Д на оці, яке краще бачить зі стерпною корекцією, при цьому враховується стан інших зорових функцій (поле зору, гострота зору на близькій відстані, форми та перебіг патологічного процесу);
- з більш високою гостротою зору у разі прогресуючих або частих рецидивних захворювань, а також за наявності астенопічних явищ, що виникають під час читання та письма на близькій відстані та косоокістю.

Особи, які мають комплексні порушення розвитку зараховуються у класи з урахуванням гостроти зору або створюється окремий клас.

Особи, які мають порушення зору у поєднанні з порушенням інтелектуального розвитку зараховуються в окремі класи (за наявності не менше п'яти учнів).

4.8. Учні, їх батьки (інші законні представники) можуть обирати форму здобуття освіти відповідно до індивідуальних потреб, можливостей, здібностей та інтересів дитини.

Спеціальна школа здійснює освітній процес за формами освіти передбаченими чинним законодавством України.

4.9. Мовою освітнього процесу в спеціальній школі є державна мова.

4.10. Спеціальна школа планує свою роботу самостійно, відповідно до плану роботи на навчальний рік. У плані роботи на навчальний рік відображаються найголовніші питання роботи спеціальної школи, визначаються перспективи її розвитку.

4.11. План роботи на навчальний рік погоджується педагогічною радою та затверджується директором спеціальної школи.

4.12. Структура і тривалість навчального року, навчального тижня, навчального дня, форми організації освітнього процесу визначаються педагогічною радою спеціальної школи у межах часу, передбаченого освітньою програмою, відповідно до обсягу навчального навантаження, встановленого відповідним навчальним планом, та з урахуванням вікових особливостей,

фізичного, психічного та інтелектуального розвитку дітей, особливостей регіону тощо.

Тривалість канікул у спеціальній школі протягом навчального року не може становити менше 30 календарних днів.

4.13. Директор спеціальної школи затверджує режим роботи спеціальної школи відповідно до особливостей організації освітнього процесу з урахуванням психофізичних особливостей учнів, вимог санітарних норм, забезпечення реалізації корекційно-розвиткового складника освітньої програми, надання психолого-педагогічних та корекційно-розвиткових послуг (допомоги).

Директор спеціальної школи організовує роботу з персональними даними учнів спеціальної школи та визначає працівника, відповідального за внесення інформації до системи автоматизованої роботи інклюзивно-ресурсних центрів, відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України від 02 листопада 2020 року № 1353.

4.14. Розклад уроків, психолого-педагогічних та корекційно-розвиткових занять складається з дотриманням педагогічних вимог та вимог санітарних норм з урахуванням індивідуальних особливостей учнів, затверджується директором спеціальної школи і не може призводити до перевантаження учнів.

4.15. Тривалість уроків у 1 класі становить 35 хвилин, у 2-4 класах - 40 хвилин, у 5-13 класах - 45 хвилин. Періодичність проведення перерв під час уроків (комплекс вправ з рухової активності) і тривалість перерв між уроками схвалюється педагогічною радою відповідно до особливостей організації освітнього процесу та харчування.

4.16. Батьки (інші законні представники) чи учні (у разі досягнення повноліття) можуть обирати форму здобуття освіти відповідно до індивідуальних потреб, можливостей, здібностей та інтересів учня.

Організація навчання за індивідуальною формою здобуття освіти (педагогічним патронажем) здійснюється відповідно до Положення про індивідуальну форму здобуття загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерством освіти і науки України від 12 січня 2016 року № 8.

У разі здобуття освіти за формою педагогічного патронажу для учнів в обов'язковому порядку складається індивідуальний навчальний план.

Організація навчання за дистанційною формою здобуття освіти в спеціальній школі здійснюється відповідно до Положення про дистанційне навчання, затвердженого наказом Міністерством освіти і науки України від 25 квітня 2013 року № 466, з урахуванням особливих освітніх потреб, психофізичних особливостей та стану здоров'я учнів.

4.17. У разі здобуття освіти за індивідуальною чи дистанційною формою спеціальна школа забезпечує створення умов для отримання учнями психолого-педагогічних та корекційно-розвиткових послуг (допомоги) та участі учнів у заходах спеціальної школи.

4.18. Учні спеціальної школи забезпечуються медичним обслуговуванням, що здійснюється медичними працівниками, у порядку, встановленому законодавством. Учні спеціальної школи віком до 14 років забезпечуються

медичним обслуговуванням за згодою одного з батьків (інших законних представників).

Заклади охорони здоров'я за місцем розташування спеціальної школи з урахуванням особливостей контингенту учнів та напрямку (профілю) діяльності спеціальної школи разом з органами управління освітою та органами охорони здоров'я забезпечують проведення щороку моніторингу стану здоров'я, здійснення лікувально-профілактичних заходів відповідно до Порядку здійснення медичного обслуговування учнів закладів загальної середньої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 20 січня 2021 року № 31.

Педагогічні працівники спеціальної школи зобов'язані володіти навичками з надання домедичної допомоги дітям відповідно до професійного стандарту, затвердженого наказом Мінсоцполітики від 23 грудня 2020 року № 2736.

Медичні працівники спеціальної школи зобов'язані надавати учням, які перебувають у невідкладному стані, медичну допомогу відповідно до Порядку здійснення медичного обслуговування учнів закладів загальної середньої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 20 січня 2021 року № 31.

4.19. Відповідальність за організацію харчування, дотримання санітарних вимог, законодавства щодо безпечності та якості харчових продуктів покладається на директора спеціальної школи.

Харчування здійснюється відповідно до норм та порядку організації харчування учнів у закладах освіти, визначених чинним законодавством України.

Харчування в спеціальній школі організовується з перервами 3,5-4 години між прийомами їжі:

п'ятиразове (сніданок, другий сніданок, обід, підвечірок, вечеря) - для учнів, які проживають у пансіоні;

триразове (другий сніданок, обід, підвечірок) - для учнів, які навчаються в спеціальній школі та перебувають у групі подовженого дня.

За потреби відповідно до структури навчального дня директор спеціальної школи може встановити для учнів, які навчаються в спеціальній школі та перебувають у групі подовженого дня, інший режим харчування, зокрема чотириразовий (другий сніданок, обід, підвечірок, вечеря) із забезпеченням перерв між прийомами їжі не більше 3-4 годин.

РОЗДІЛ V

ОРГАНІЗАЦІЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ В СПЕЦІАЛЬНІЙ ШКОЛІ

5.1. Освітній процес у спеціальній школі забезпечує дотримання державних стандартів повної загальної середньої освіти і спрямовується на розвиток особистості учня, формування та застосування його компетентностей, має корекційну спрямованість та забезпечує засвоєння освітньої програми, розвиток здібностей та подальшу соціалізацію учнів.

5.2. Освітній процес організовується в безпечному освітньому середовищі та здійснюється на принципах забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків, запобігання та протидії насильству за ознакою статі з урахуванням вікових особливостей, фізичного, психологічного та інтелектуального розвитку дітей, їх особливих освітніх потреб.

5.3. Освітній процес у спеціальній школі організовується за такими циклами відповідно до рівнів освіти:

- перший цикл початкової освіти - адаптаційно-ігровий (перший і другий рік навчання);
- другий цикл початкової освіти - основний (третій і четвертий рік навчання);
- перший цикл базової середньої освіти - адаптаційний (п'ятий і шостий рік навчання);
- другий цикл базової середньої освіти - базове предметне навчання (сьомий - десятий роки навчання);
- перший цикл профільної середньої освіти - профільно-адаптаційний (11 рік навчання);
- другий цикл профільної середньої освіти - профільний (12 і 13 рік навчання).

5.4. Спеціальна школа для забезпечення здобуття загальної середньої освіти розробляє та використовує в освітній діяльності освітню програму. Спрямування (академічне, професійне) здобуття учнями профільної середньої освіти визначається освітньою програмою спеціальної школи.

Освітня програма може бути розроблена на основі відповідної типової освітньої програми або освітніх програм, розроблених суб'єктами освітньої діяльності, науковими установами, фізичними чи юридичними особами і затверджених відповідно до чинного законодавства України.

Рішення про використання спеціальною школою для забезпечення здобуття загальної середньої освіти освітньої програми, розробленої на основі типової освітньої програми або іншої освітньої програми, приймається педагогічною радою спеціальної школи.

Освітня програма, розроблена не на основі типової освітньої програми, повинна бути затверджена в установленому законодавством порядку. Не можуть бути затверджені та використовуватися освітні програми, що не передбачають досягнення учнями результатів навчання, визначених державними стандартами повної загальної середньої освіти.

5.5. Освітня програма спеціальної школи в обов'язковому порядку повинна містити корекційно-розвитковий та виховний складники, що враховують специфіку розвитку та потреби учнів.

5.6. На основі визначеного в освітній програмі спеціальної школи навчального плану педагогічна рада погоджує, а його директор затверджує річний навчальний план (один або кілька), в якому конкретизується перелік навчальних предметів (інтегрованих курсів), обов'язкових для вивчення, вибіркових (за вибором учнів) освітніх компонентів, зокрема навчальних

предметів, курсів, інтегрованих курсів, та кількість навчальних годин на тиждень (та/або кількість годин на навчальний рік).

5.7. У спеціальній школі повинно бути забезпечено викладання навчальних предметів (інтегрованих курсів) способами, що є найбільш прийнятними для учнів відповідного віку, у тому числі шляхом адаптації/модифікації змісту навчальних предметів (інтегрованих курсів).

5.8. Навчання учнів спеціальної школи повинно здійснюватися за допомогою найбільш прийнятних для таких дітей методів і способів спілкування в освітньому середовищі (просторі), та максимально сприяти засвоєнню знань і соціальному розвитку, формуванню компетентностей для подальшого життя.

5.9. У спеціальній школі реалізується індивідуальна освітня траєкторія, що передбачає розроблення індивідуальної програми розвитку для учнів та індивідуального навчального плану (за потреби).

5.10. Індивідуальна програма розвитку складається для кожного учня на підставі висновку про комплексну психолого-педагогічну оцінку розвитку особи, наданого інклюзивно-ресурсним центром. Індивідуальна програма розвитку для учнів повинна містити: загальну інформацію про учня, інформацію про особливості та динаміку розвитку, особливості засвоєння освітньої програми (її окремих освітніх компонентів), потребу в індивідуальному навчальному плані, потребу в адаптації/модифікації змісту навчальних предметів (інтегрованих курсів), перелік психолого-педагогічних та корекційно-розвиткових послуг (допомоги), яких потребує учень. У разі відвідування учнем реабілітаційної установи індивідуальна програма розвитку узгоджується з індивідуальним комплексним планом реабілітації (абілітації) в такій установі.

Індивідуальна програма розвитку затверджується директором спеціальної школи, схвалюється педагогічною радою та підписується одним з батьків (іншим законним представником) учня.

5.11. Індивідуальний навчальний план (за потреби) розробляється на підставі поданої одним з батьків (іншим законним представником) учня письмової заяви. Індивідуальний навчальний план розробляється педагогічними працівниками у взаємодії з учнем та/або з одним з батьків (іншим законним представником), схвалюється педагогічною радою спеціальної школи, затверджується її директором та підписується одним з батьків (іншим законним представником) чи учнем особисто (у разі досягнення ним повноліття).

Індивідуальний навчальний план може містити адаптацію чи модифікацію змісту навчальних предметів (інтегрованих курсів), визначати відмінні від визначених освітньою програмою послідовність, форму і темп засвоєння учнем освітніх компонентів.

Індивідуальний навчальний план повинен забезпечувати засвоєння учнем відповідної освітньої програми спеціальної школи із збереженням корекційно-розвиткового складника та передбачати його участь в заходах спеціальної школи.

4.12. У спеціальній школі створюються групи подовженого дня з метою:

- виконання освітньої програми спеціальної школи, що містить корекційно-розвитковий та виховний складники;
- організації навчальної, виховної та пізнавальної діяльності учнів;
- забезпечення психолого-педагогічних та корекційно-розвиткових послуг (допомоги);
- надання кваліфікованої допомоги учням у підготовці до уроків і виконанні домашніх завдань;
- формування в учнів ключових компетентностей, необхідних для подальшого самостійного життя;
- забезпечення виконання індивідуальної програми розвитку та індивідуального навчального плану (за наявності);
- організації дозвілля учнів.

5.13. Освітній процес у групах подовженого дня організовується з урахуванням освітньої програми спеціальної школи вихователями.

5.14. У спеціальній школі повинні бути створені умови для організації денного відпочинку (сну) в групі подовженого дня для учнів першого класу та інших учнів, які цього потребують.

5.15. Режим роботи групи подовженого дня та організація освітнього процесу в ній повинні відповідати державним санітарним нормам.

Режим роботи групи подовженого дня повинен передбачати:

- психолого-педагогічні та корекційно-розвиткові заняття;
- виконання домашніх завдань (за наявності);
- організацію прийому їжі тривалістю не менш як 30 хвилин;
- прогулянки на відкритому повітрі;
- проведення виховних та культурно-просвітницьких заходів;
- проведення спортивно-оздоровчих занять;
- денний відпочинок (сон) для учнів першого класу та учнів, які цього потребують.

5.16. Учні спеціальної школи можуть перебувати в групі подовженого дня не більше шести годин на день.

На підставі заяви одного з батьків (іншого законного представника) уповноваженим ним особам дозволяється забирати учнів в будь-який час. Для таких учнів повинно бути забезпечено надання психолого-педагогічних та корекційно-розвиткових послуг (допомоги) з метою виконання індивідуальної програми розвитку.

7.17. Виховний процес є невід'ємною складовою освітнього процесу у спеціальній школі і ґрунтується на принципах, визначених законами України "Про освіту", "Про повну загальну середню освіту", "Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків".

5.18. У спеціальній школі спільними зусиллями всіх учасників освітнього процесу створюється безпечне освітнє середовище відповідно до законів України "Про освіту", "Про повну загальну середню освіту", єдність навчання, виховання і розвитку учнів.

Для всебічного розвитку учнів з урахуванням їх індивідуальних особливостей створюються відповідно до чинного законодавства України гуртки за інтересами, спортивні секції, до освітнього процесу залучаються заклади позашкільної освіти.

5.19. Виховання здійснюється педагогічними працівниками, у тому числі вихователями, відповідно до освітньої програми, режиму роботи спеціальної школи та спрямовується на формування компетентностей, необхідних для успішної соціалізації учня.

5.20. Домашні завдання у першому циклі початкової школи (1-2 класи) не задаються. Письмові домашні завдання у другому циклі початкової школи (3-4 класи) не є обов'язковими.

Домашні завдання, починаючи з 5 класу класах задаються з урахуванням особливостей розвитку учнів та педагогічних і санітарно-гігієнічних вимог. Зміст, обсяг і форма виконання домашніх завдань визначається вчителем.

5.21. Педагогічна рада спеціальної школи затверджує критерії, правила і процедури оцінювання учнів, відповідно до яких здійснюється поточне та підсумкове оцінювання результатів навчання.

5.22. Оцінювання результатів навчання учнів спеціальної школи здійснюється згідно із загальними критеріями оцінювання та з урахуванням індивідуального навчального плану (за наявності). За потреби здійснюється адаптація/модифікація проведення процедури оцінювання з урахуванням особливостей учнів.

5.23. Оцінювання відповідності результатів навчання учнів, які завершили здобуття освіти, вимогам державних стандартів здійснюється шляхом державної підсумкової атестації.

Учні спеціальної школи можуть бути звільнені від проходження атестації за заявою одного з батьків (інших законних представників) відповідно до чинного законодавства України. Облік оцінювання результатів навчання учнів протягом навчального року ведеться в класних журналах. Результати навчання за рік зазначаються в особових справах учнів.

5.24. Учні, які завершили здобуття певного рівня загальної середньої освіти, отримують відповідний документ про освіту в установленому законодавством порядку.

5.25. У спеціальній школі здійснюється психолого-педагогічний супровід кожного учня. З цією метою педагогічні та медичні працівники здійснюють спостереження за учнями. Результати таких спостережень обговорюються на засіданнях психолого-педагогічного консилиуму з метою уточнення змісту, форм і методів навчання, застосування індивідуального підходу до учня.

5.26. Психолого-педагогічний консилиум є консультативно-дорадчим органом спеціальної школи, утворюється директором спеціальної школи та діє на підставі установчих документів спеціальної школи.

До складу психолого-педагогічного консилиуму входять директор спеціальної школи або його заступник (голова), який відповідає за організацію освітнього процесу, медичний працівник, який входить до штату спеціальної школи або закладу охорони здоров'я за напрямом (профілем) діяльності

спеціальної школи, вчителі, які здобули вищу освіту за спеціальностями "Спеціальна освіта" (для осіб, які здобували вищу освіту до набрання чинності постановою Кабінету Міністрів України від 29 квітня 2015 року № 266 "Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти" за спеціальностями "Дефектологія", "Корекційна освіта (за нозологіями)"), та інші педагогічні працівники.

До роботи психолого-педагогічного консилиуму можуть долучатися інші фахівці. На першому засіданні психолого-педагогічного консилиуму обирається секретар консилиуму.

5.27. Основними функціями психолого-педагогічного консилиуму є:

- забезпечення реалізації державних стандартів в спеціальній школі;
- забезпечення психолого-педагогічного супроводу учнів спеціальної школи;
- поглиблене вивчення стану здоров'я та розвитку учнів спеціальної школи, складення індивідуальної програми розвитку та індивідуального навчального плану (за потреби);
- проведення моніторингу динаміки розвитку учнів та результатів психолого-педагогічних та корекційно-розвиткових послуг (допомоги);
- розроблення рекомендацій щодо особливостей організації освітнього процесу відповідно до особливостей психофізичного розвитку учнів, а також визначення індивідуальної освітньої траєкторії;
- визначення оптимальних умов, форм і методів навчання з урахуванням освітніх потреб учня та державних стандартів повної загальної середньої освіти;
- надання консультативної допомоги батькам (іншим законним представникам) учнів або дітей, які отримують психолого-педагогічні та корекційно-розвиткові послуги (допомогу) в спеціальній школі;
- надання за запитом консультативної допомоги з питань організації навчання осіб з особливими освітніми потребами, що здобувають освіту в інклюзивних та спеціальних класах (групах) закладів дошкільної та загальної середньої освіти.

5.28. Рішення психолого-педагогічного консилиуму фіксуються в протоколі засідання та ухвалюються більшістю голосів членів консилиуму. У разі рівного розподілу голосів вирішальним є голос голови психолого-педагогічного консилиуму. Засідання психолого-педагогічного консилиуму проводяться в разі потреби, але не рідше ніж двічі на рік.

Для прийняття рішення щодо індивідуальної освітньої траєкторії учня залучаються його батьки (інші законні представники).

5.29. Психологічне забезпечення освітнього процесу в спеціальній школі здійснюється практичними психологами, соціально-педагогічний патронаж - соціальними педагогами.

РОЗДІЛ VI

НАДАННЯ ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНИХ ТА КОРЕКЦІЙНО-РОЗВИТКОВИХ ПОСЛУГ (ДОПОМОГИ)

6.1. У спеціальній школі забезпечується психолого-педагогічний супровід, надаються психолого-педагогічні та корекційно-розвиткові послуги (допомога).

6.2. Психолого-педагогічні та корекційно-розвиткові послуги (допомога) надаються в рамках корекційно-розвиткового складника освітньої програми та навчального плану з урахуванням індивідуальних програм розвитку учнів в індивідуальній або груповій формі у вигляді занять.

Заняття проводяться педагогічними працівниками у другій половині дня (для учнів спеціальної школи, крім випадків, коли проведення таких занять в індивідуальній формі у першій половині дня передбачено освітньою програмою та/або медичними приписами закладів охорони здоров'я).

6.3. Надання корекційно-розвиткових та психолого-педагогічних послуг (допомоги) для учнів спеціальної школи повинно сприяти досягненню результатів навчання відповідно до державних стандартів.

6.4. Для проведення занять у груповій формі створюються міжкласні групи. У групі повинно бути не менше трьох та не більше шести осіб.

Під час формування таких міжкласних груп враховується індивідуальна програма розвитку учнів.

Проведення занять в індивідуальній формі здійснюється відповідно до індивідуальних програм розвитку учнів (вихованців).

6.5. У спеціальній школі можуть проводитися заняття з: лікувальної фізкультури; фізичної терапії/фізкультури; ритміки; логоритміки; розвитку мовлення (формування вимови і мовлення); соціально-побутового орієнтування; орієнтування у просторі; розвитку зорового, тактильного сприймання; використання засобів та прийомів з альтернативної комунікації; корекції розвитку; корекції мовлення; психологічної корекції; педагогічної корекції (заняття з профільними спеціалістами, у тому числі вчителями, спеціальним (корекційним) педагогом (вчителем-дефектологом), вчителем-реабілітологом, практичним психологом, інструктором з фізкультури тощо); корекції та розвитку психофізичних функцій (використання елементів: кінезіотерапії, анімалотерапії (іпо-, каніс-, феліно-, орніто-), арт-терапії (ізо-, драмо-, казко-, музико-, кіно-, піско-, ігро-, мульт-, фото-, кольоро-, пластилінової, танцювальної терапії, психогімнастики), працетерапії, ерготерапії, ароматерапії, Монтесорі-терапії) тощо.

Також у спеціальній школі можуть проводитися: масаж, апаратна фізіотерапія (теплолікування, вібротерапія), тощо.

6.6. У спеціальній школі надаються психолого-педагогічні та корекційно-розвиткові послуги (допомога) з урахуванням індивідуальних можливостей учнів з метою розвитку та формування компетентностей для самостійного життя, у тому числі забезпечується використання в освітньому процесі для дітей сліпих абетки та шрифту Брайля, тактильних наочно-дидактичних та навчальних матеріалів, у тому числі рельєфних малюнків, або адаптованих під

особливості зорового сприймання, збереження зору та дотримання режиму охорони зору, формування необхідних компетентностей для подальшого самостійного життя, у тому числі орієнтування в просторі, соціально-побутове орієнтування, розвиток зорового та тактильного сприймання, визначення оптимальних можливостей практичного використання зорових функцій кожним учнем (вихованцем), дозованого зорового та фізичного навантаження, забезпечення відповідного розумного пристосування та використання відповідних додаткових засобів для навчання, забезпечення іншої необхідної психолого-педагогічної та корекційно-розвиткової допомоги.

6.7. Трудове навчання у спеціальній школі спрямовується на оволодіння учнями трудовими вміннями і навичками, що є основою для подальшої професійної підготовки.

Трудове навчання здійснюється диференційовано з урахуванням психофізичних, індивідуальних особливостей учня.

При проведенні уроків з трудового навчання класи поділяються на групи згідно з нормативами, встановленими Міністерством освіти і науки України.

6.8. Поділ класів на групи для вивчення окремих предметів у спеціальній школі здійснюється згідно з нормативами, встановленими Міністерством освіти і науки України.

6.9. У разі виявлення фактів жорстокого поводження з дитиною, інших проявів складних життєвих обставин директор спеціальної школи вживає в межах компетенції заходів, визначених Порядком забезпечення соціального захисту дітей, які перебувають у складних життєвих обставинах, у тому числі дітей, які постраждали від жорстокого поводження, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 01 червня 2020 року № 585.

РОЗДІЛ VII

УЧАСНИКИ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ В СПЕЦІАЛЬНІЙ ШКОЛІ

7.1. Учасниками освітнього процесу в спеціальній школі є:

- учні;
- керівники спеціальної школи (директор, заступники директора);
- педагогічні працівники, практичний психолог, бібліотекар;
- медичні працівники;
- інші спеціалісти;
- батьки (інші законні представники) учня;
- представники громадськості.

7.2. Статус учасників освітнього процесу, їх права та обов'язки визначаються чинним законодавством України, Статутом, Правилами внутрішнього трудового розпорядку спеціальної школи.

7.3. Учні мають право на:

- індивідуальну освітню траєкторію, що реалізується, зокрема, через вільний вибір видів, форм і темпу здобуття освіти, закладів освіти і запропонованих ними освітніх програм, навчальних дисциплін та рівня їх складності, методів і засобів навчання;

- якісні освітні послуги;
- справедливе та об'єктивне оцінювання результатів навчання;
- на різні форми морального заохочення, встановлені за успіхи у навчанні (праці) для учасників освітнього процесу;
- на безпечні та нешкідливі для здоров'я умови утримання, розвитку, виховання і навчання;
- на користування навчально-виробничою, матеріально-технічною, культурно-спортивною, корекційно-відновлювальною та лікувально-оздоровчою базою спеціальної школи;
- на доступ до інформації з усіх галузей знань;
- брати участь у різних виставках, конкурсах, різноманітних навчально-практичних видах діяльності, спортивних змаганнях тощо;
- брати участь у роботі органів громадського самоврядування спеціальної школи;
- брати участь у добровільних самодіяльних об'єднаннях, творчих студіях, клубах, гуртках, групах за інтересами тощо;
- на захист під час освітнього процесу від приниження честі та гідності, будь-яких форм насильства та експлуатації, дискримінації за будь-якою ознакою, пропаганди та агітації, що завдають шкоди здоров'ю.

7.4. Учні зобов'язані:

- виконувати вимоги освітньої програми (індивідуального навчального плану за його наявності), та досягти результатів навчання, передбачених стандартом освіти для відповідного рівня освіти;
- поважати гідність, права, свободи та законні інтереси всіх учасників освітнього процесу;
- відповідально та дбайливо ставитися до власного здоров'я, здоров'я оточуючих, довкілля;
- оволодівати знаннями, вміннями, практичними навичками;
- підвищувати загальнокультурний рівень;
- дотримуватися вимог Статуту, Правил внутрішнього розпорядку спеціальної школи;
- бережливо ставитись до особистих речей та майна спеціальної школи;
- дотримуватися законодавства, моральних, етичних норм;
- дотримуватися правил особистої гігієни;
- брати посильну участь у різних видах трудової діяльності (самообслуговування, різні види суспільно корисної праці), що не заборонені чинним законодавством України.

7.5. Педагогічні працівники мають право на:

- академічну свободу, включаючи свободу викладання, свободу від втручання в педагогічну діяльність, вільний вибір форм, методів і засобів навчання, що відповідають освітній програмі;
- педагогічну ініціативу;

- розроблення та впровадження авторських навчальних програм, проєктів, освітніх методик і технологій, методів і засобів, насамперед, методик компетентісного навчання;
- захист професійної честі, гідності;
- участь в обговоренні та вирішенні питань організації освітнього процесу;
- позачергову атестацію з метою отримання відповідної категорії, педагогічного звання та сертифікацію відповідно до чинного законодавства України;
- участь у громадському самоврядуванні спеціальної школи;
- участь у роботі колегіальних органів управління спеціальної школи;
- підвищення кваліфікації, перепідготовку за обраною формою, навчання у вищих навчальних закладах і закладах системи підготовки та підвищення кваліфікації педагогічних працівників;
- творчу відпустку згідно із чинним законодавством України;
- користування подовженою відпусткою з оплатою відповідно до чинного законодавства України;
- матеріальне, житлово-побутове та соціальне забезпечення відповідно до чинного законодавства України;
- безпечні і нешкідливі умови праці.

7.6. Педагогічні працівники зобов'язані:

- дотримуватися Статуту спеціальної школи, Правил внутрішнього трудового розпорядку, умов трудового договору (контракту);
- контролювати рівень навчальних досягнень учнів;
- брати участь у роботі педагогічної ради;
- своєчасно проходити медичне обстеження;
- вести відповідну документацію;
- виконувати освітню програму для досягнення учнями передбачених нею результатів навчання;
- забезпечувати належний рівень викладання дисциплін відповідно до навчальних програм на рівні обов'язкових державних вимог;
- контролювати рівень навчальних досягнень учнів;
- сприяти розвитку здібностей учнів, формуванню навичок здорового способу життя, дбати про їх фізичне і психічне здоров'я;
- дотримуватися академічної доброчесності та забезпечувати її дотримання учнями в освітньому процесі;
- виховувати повагу до державної мови та державних символів України, національних, історичних, культурних цінностей України, дбайливе ставлення до історико-культурного надбання України та навколишнього природного середовища;
- готувати учнів до самостійного життя в дусі взаєморозуміння, миру, злагоди між усіма народами, етнічними, національними, релігійними групами;
- дотримуватися педагогічної етики, моралі, поважати гідність учнів;

– захищати учнів від будь-яких форм фізичного або психічного насильства, приниження честі та гідності, дискримінації за будь-якою ознакою, пропаганди та агітації, що завдають шкоди здоров'ю учню, запобігати вживанню ними та іншими особами на території спеціальної школи алкогольних напоїв, наркотичних засобів, іншим шкідливим звичкам;

– постійно підвищувати свій професійний та загальнокультурний рівні та педагогічну майстерність;

– додержуватися установчих документів та правил внутрішнього розпорядку спеціальної школи, виконувати свої посадові обов'язки;

– виконувати накази директора спеціальної школи.

7.7. Педагогічні працівники також мають інші права та обов'язки, передбачені чинним законодавством України, колективним договором, трудовим договором та/або установчими документами спеціальної школи.

7.8. Права і обов'язки інших осіб, які залучаються до освітнього процесу, визначаються чинним законодавством України, відповідними договорами та/або установчими документами спеціальної школи.

7.9. Відволікання педагогічних працівників від виконання професійних обов'язків не допускається, за винятком випадків, передбачених чинним законодавством України.

7.10. Педагогічними працівниками спеціальної школи можуть бути особи з високими моральними якостями, які мають відповідну педагогічну освіту, належний рівень професійної підготовки, здійснюють педагогічну діяльність, забезпечують результативність та якість своєї роботи, фізичний та психічний стан здоров'я, яких дозволяє виконувати професійні обов'язки в спеціальній школі.

7.11. Призначення та звільнення педагогічних працівників здійснюється директором спеціальної школи. Директор спеціальної школи має право оголосити конкурс на вакантну посаду.

7.12. Обсяг педагогічного навантаження педагогічних працівників визначається відповідно до чинного законодавства України та затверджується директором спеціальної школи за погодженням з профспілковим комітетом. Обсяг педагогічного навантаження може бути менше тарифної ставки (посадового окладу) лише за письмовою згодою педагогічного працівника.

Перерозподіл педагогічного навантаження протягом навчального року допускається лише в разі зміни кількості годин для вивчення окремих предметів, що передбачається навчальним планом, або за письмовою згодою педагогічного працівника з дотриманням вимог законодавства про працю.

7.13. У спеціальній школі обов'язково проводиться атестація педагогічних працівників.

Педагогічні працівники підлягають атестації відповідно до Типового положення про атестацію педагогічних працівників, затвердженого Міністерством освіти і науки України.

7.14. Батьки (інші законні представники) учня мають право:

– вибирати заклади освіти та форми навчання для неповнолітніх дітей;

- обирати і бути обраними до органів громадського самоврядування спеціальної школи;
- звертатися до відповідних органів управління освітою з питань навчання і виховання дитини;
- захищати законні інтереси учнів;
- здійснювати індивідуальний супровід учня під час її перебування у спеціальній школі.

7.15. Батьки (інші законні представники) учня зобов'язані:

- забезпечувати умови для здобуття дитиною загальної середньої освіти за будь-якою формою навчання;
- сприяти виконанню дитиною освітньої програми та досягненню передбачених нею результатів навчання;
- постійно дбати про фізичне здоров'я, психічний стан дітей, створювати належні умови для розвитку їх природних здібностей;
- поважати гідність дитини, виховувати працелюбність, почуття доброти, милосердя, шанобливе ставлення до сім'ї, старших за віком, державної, регіональної мов або мов національних меншин і рідної мови;
- виховувати повагу до національних, історичних, культурних цінностей українського народу, дбайливе ставлення до історико-культурного надбання та навколишнього природного середовища, любов до України;
- дотримуватися установчих документів, правил внутрішнього розпорядку спеціальної школи, а також умов договору про надання освітніх послуг (за наявності).

7.16. Інші права та обов'язки батьків (інших законних представників) дитини визначаються законами України «Про освіту», «Про загальну середню освіту».

7.17. Представники громадськості мають право:

- обирати і бути обраними до органів громадського самоврядування спеціальної школи;
- керувати учнівськими об'єднаннями за інтересами і гуртками, секціями;
- сприяти покращенню матеріально-технічної бази, фінансовому забезпеченню спеціальної школи;
- проводити консультації для педагогічних працівників;
- брати участь в організації освітнього процесу.

7.18. Представники громадськості зобов'язані дотримуватися Статуту спеціальної школи, виконувати накази директора спеціальної школи, рішення органів громадського самоврядування спеціальної школи, захищати учнів від всіляких форм фізичного та психічного насильства, пропагувати здоровий спосіб життя, шкідливість вживання алкоголю, наркотиків, тютюну тощо.

РОЗДІЛ VIII

ОРГАНИ УПРАВЛІННЯ СПЕЦІАЛЬНОЮ ШКОЛОЮ

8.1. Управління спеціальною школою у межах повноважень, визначених законодавством та його установчими документами, здійснюють:

- засновник спеціальної школи – Харківська обласна рада;
- уповноважений орган – Департамент;
- директор спеціальної школи;
- колегіальний орган управління;
- колегіальний орган громадського самоврядування;
- інші органи, передбачені законодавством та/або її установчими документами.

8.2. Безпосереднє управління спеціальною школою здійснює її директор. Директор спеціальної школи призначається на посаду на умовах контракту за результатами конкурсу та звільняється із займаної посади рішеннями обласної ради в установленому порядку.

Директором спеціальної школи може бути особа, яка є громадянином України, вільно володіє державною мовою, має вищу освіту ступеня не нижче магістра, стаж педагогічної та/або науково-педагогічної роботи не менше трьох років, організаторські здібності, стан фізичного і психічного здоров'я, що не перешкоджає виконанню професійних обов'язків, пройшла конкурсний відбір та визнана переможцем конкурсу.

Строк найму, права, обов'язки і відповідальність директора, умови його матеріального забезпечення, інші умови найму визначаються контрактом, укладеним із обласною радою.

8.3. Директор спеціальної школи:

- планує та організовує діяльність спеціальної школи;
- вирішує питання фінансово-господарської діяльності спеціальної школи;
- діє від імені спеціальної школи, укладає договори з юридичними та фізичними особами, представляє його в усіх державних органах, органах місцевого самоврядування, на підприємствах, в установах і громадських організаціях, у судах різної юрисдикції;
- розробляє проект кошторису та подає його на затвердження Департаменту;
- надає щороку Департаменту пропозиції щодо обсягу коштів, необхідних для підвищення кваліфікації педагогічних працівників;
- забезпечує розроблення та виконання стратегії розвитку спеціальної школи;
- затверджує правила внутрішнього розпорядку спеціальної школи;
- призначає на посаду та звільняє з посади працівників, визначає їх функціональні обов'язки, забезпечує раціональний добір і розстановку кадрів, створює необхідні умови для підвищення фахового і кваліфікаційного рівня працівників;
- затверджує посадові інструкції працівників спеціальної школи;
- організовувати освітній процес та видачу документів про освіту;

- здійснює контроль за проходженням працівниками у встановлені терміни обов'язкових медичних оглядів;
- затверджує освітню (освітні) програму (програми) спеціальної школи відповідно до вимог чинного законодавства України;
- забезпечує організацію освітнього процесу та здійснення контролю за виконанням освітніх програм, координує діяльність педагогічних і медичних працівників для забезпечення єдності освітньої та корекційно-розвиткової роботи, медичної реабілітації, відповідає за її якість та ефективність, сприяє забезпеченню учнів засобами індивідуальної корекції в межах фінансової можливості спеціальної школи;
- забезпечує функціонування внутрішньої системи забезпечення якості освіти;
- забезпечує умови для здійснення дієвого та відкритого громадського контролю за діяльністю спеціальної школи;
- сприяє та створює умови для діяльності органів самоврядування спеціальної школи;
- сприяє здоровому способу життя учнів, працівників спеціальної школи;
- забезпечує права учнів на захист від будь-яких форм фізичного або психічного насильства;
- забезпечує дотримання санітарно-гігієнічних вимог, протиепідемічних правил та норм;
- забезпечує дотримання правил протипожежної безпеки та техніки безпеки;
- виконує кошторис доходів і видатків, не допускає нецільового та нераціонального використання бюджетних коштів;
- користується у встановленому порядку майном і розпоряджається коштами спеціальної школи;
- контролює дотримання режиму роботи спеціальної школи, організацію харчування і медичного обслуговування учнів;
- організує різні форми співпраці з батьками або іншими законними представниками учнів;
- видає у межах компетенції накази та розпорядження, контролює їх виконання;
- забезпечує відкритість і прозорість діяльності спеціальної школи, зокрема шляхом оприлюднення публічної інформації відповідно до вимог законів України «Про освіту», «Про доступ до публічної інформації», «Про відкритість використання публічних коштів» та інших законів України;
- здійснює зарахування, переведення, відрахування учнів, а також їх заохочення (відзначення) та притягнення до відповідальності відповідно до вимог чинного законодавства України;
- організовувати документообіг, бухгалтерський облік та звітність відповідно до чинного законодавства України;
- щороку звітує про роботу спеціальної школи на загальних зборах (конференції) колективу спеціальної школи;

- контролює дотримання вимог антикорупційного законодавства;
- здійснює інші повноваження передбачені законом та установчими документами спеціальної школи.

8.4. Основним колегіальним органом управління спеціальної школи є педагогічна рада.

Усі педагогічні та медичні працівники беруть участь у засіданнях педагогічної ради.

8.5. Головою педагогічної ради є директор спеціальної школи.

8.6. Робота педагогічної ради планується в довільній формі відповідно до потреб спеціальної школи. Кількість засідань педагогічної ради визначається їх доцільністю, але не рідше ніж чотири рази на рік.

8.7. Педагогічна рада спеціальної школи:

- планує роботу спеціальної школи;
- схвалює освітню програму спеціальної школи та оцінює результативність її виконання;
- формує систему та затверджує процедури внутрішнього забезпечення якості освіти, включаючи систему та механізми забезпечення академічної доброчесності;
- розглядає питання щодо вдосконалення і методичного забезпечення освітнього процесу, планування та режиму роботи спеціальної школи;
- приймає рішення щодо переведення учнів (вихованців) до наступних класів і їх випуск, видача документів про відповідний рівень освіти, нагородження за успіхи у навчанні;
- обговорює питання підвищення кваліфікації педагогічних працівників, розвиток їх творчої ініціативи, визначає заходи щодо підвищення кваліфікації педагогічних працівників, затверджує щорічний план підвищення кваліфікації педагогічних працівників;
- ухвалює рішення щодо морального стимулювання учнів та матеріального заохочення працівників спеціальної школи та інших учасників освітнього процесу;
- розглядає питання щодо відповідальності учнів, працівників спеціальної школи та інших учасників освітнього процесу за невиконання ними своїх обов'язків;
- має право ініціювати проведення позапланового інституційного аудиту спеціальної школи та проведення громадської акредитації спеціальної школи;
- розглядає також інші питання, пов'язані з діяльністю спеціальної школи.

8.8. Рішення педагогічної ради підписуються головою та секретарем й вводяться в дію наказом директора спеціальної школи.

8.9. У спеціальній школі можуть діяти:

- органи самоврядування працівників спеціальної школи;
- органи самоврядування учнів;
- органи батьківського самоврядування;
- інші органи громадського самоврядування учасників освітнього процесу.

Вищим колегіальним органом громадського самоврядування є загальні збори (конференція) колективу спеціальної школи.

Порядок скликання, повноваження, склад, чисельність загальних зборів (конференції) колективу визначаються Статутом спеціальної школи і колективним договором.

Загальні збори (конференція) колективу заслуховують звіт директора про здійснення керівництва спеціальною школою, розглядають питання освітньої, методичної, економічної і фінансово-господарської діяльності спеціальної школи, розглядають інші найважливіші напрями діяльності спеціальної школи, приймають рішення про стимулювання праці директора та інших педагогічних працівників.

8.10. Загальні збори (конференція) правомочні, якщо в їхній роботі бере участь не менше половини працівників спеціальної школи. Рішення приймається більшістю голосів.

8.11. За рішенням обласної ради у спеціальній школі може створюватися наглядова (підкувальна) рада спеціальної школи. Порядок формування наглядової (підкувальної) ради, її відповідальність, перелік і строк повноважень, а також порядок її діяльності визначаються спеціальними законами.

8.12. Наглядова (підкувальна) рада спеціальної школи сприяє вирішенню перспективних завдань її розвитку, залученню фінансових ресурсів для забезпечення її діяльності з основних напрямів розвитку і здійсненню контролю за їх використанням, ефективній взаємодії спеціальної школи з органами державної влади та органами місцевого самоврядування, науковою громадськістю, громадськими організаціями, юридичними та фізичними особами.

8.13. Члени наглядової (підкувальної) ради спеціальної школи мають право брати участь у роботі колегіальних органів спеціальної школи з правом дорадчого голосу.

8.14. До складу наглядової (підкувальної) ради спеціальної школи не можуть входити учні та працівники спеціальної школи.

8.15. Наглядова (підкувальна) рада має право:

- брати участь у визначенні стратегії розвитку спеціальної школи та контролювати її виконання;
- сприяти залученню додаткових джерел фінансування;
- аналізувати та оцінювати діяльність спеціальної школи та його директора;
- контролювати виконання кошторису та/або бюджету спеціальної школи і вносити відповідні рекомендації та пропозиції, що є обов'язковими для розгляду директором спеціальної школи;
- вносити обласній раді подання про заохочення або звільнення директора спеціальної школи з підстав, визначених чинним законодавством України;
- здійснювати інші права, визначені спеціальним законом та/або установчими документами спеціальної школи.

8.16. У спеціальній школі функціонують методичні об'єднання, що охоплюють учасників освітнього процесу та спеціалістів певного професійного спрямування.

РОЗДІЛ IX

ПРАВА ТА ОБОВ'ЯЗКИ ЗАСНОВНИКА, УПОВНОВАЖЕНОГО НИМ ОРГАНУ

9.1. Харківська обласна рада, як засновник спеціальної школи, здійснює такі повноваження:

- затверджує Статут спеціальної школи та зміни до нього;
- приймає рішення про проведення конкурсу на посаду керівника спеціальної школи;
- укладає контракт з кандидатом, обраним у порядку, встановленому чинним законодавством України;
- розриває контракт із директором спеціальної школи з підстав, визначених чинним законодавством про працю та контрактом;
- приймає рішення щодо припинення спеціальної школи шляхом реорганізації (злиття, приєднання, поділу чи перетворення) або ліквідації;
- приймає рішення про утворення та ліквідацію структурних підрозділів спеціальної школи;
- закріплює за спеціальною школою необхідне для здійснення статутної діяльності майно, що є у спільній власності територіальних громад сіл, селищ, міст Харківської області;
- проводить планові та позапланові перевірки стану та ефективності використання майна спеціальної школи, та виконання керівником умов контракту;
- погоджує здійснення спеціальною школою нового будівництва, ремонтно-будівельних (капітальних ремонтів) та будівельно-монтажних робіт;
- погоджує штатний розпис спеціальної школи та зміни до нього, граничну кількість групи подовженого дня;
- здійснює контроль за дотриманням установчих документів спеціальної школи;
- затверджує Положення про облікову політику спеціальної школи;
- здійснює інші повноваження, передбачені чинним законодавством України.

9.2. Харківська обласна рада зобов'язана забезпечити:

- утримання та розвиток спеціальної школи, його матеріально-технічної бази на рівні, достатньому для виконання вимог державних стандартів, ліцензійних умов провадження освітньої діяльності у сфері загальної середньої освіти, вимог трудового законодавства, оплати праці педагогічних та інших працівників, охорони праці, безпеки життєдіяльності, пожежної безпеки тощо;

- дотримання принципів універсального дизайну та/або розумного пристосування під час проектування, будівництва та реконструкції будівель, споруд, приміщень спеціальної школи;

- можливість учнів продовжити навчання на відповідному рівні освіти у разі реорганізації чи ліквідації спеціальної школи;

- оприлюднення всієї публічної інформації відповідно до вимог чинного законодавства України.

9.3. Департамент, як уповноважений орган, якій здійснює галузеву політику та розвиток спеціальної школи:

- погоджує утворення та ліквідацію структурних підрозділів спеціальної школи;

- затверджує кошторис та приймає фінансовий звіт спеціальної школи у випадках та порядку, визначених чинним законодавством України;

- погоджує штатний розпис спеціальної школи та зміни до нього;

- здійснює контроль за фінансово-господарською діяльністю спеціальної школи;

- погоджує Положення про облікову політику спеціальної школи;

- здійснює контроль за дотриманням установчих документів спеціальної школи;

- здійснює контроль за використанням спеціальною школою коштів, виділених для утримання спеціальної школи, публічних коштів;

- забезпечує та контролює створення у Центру безпечного, здорового та інклюзивного чи спеціального освітнього середовища із забезпеченням універсального дизайну та розумного пристосування;

- здійснює контроль за недопущенням привілеїв чи обмежень (дискримінації) за ознаками раси, кольору шкіри, політичних, релігійних та інших переконань, статі, віку, інвалідності, етнічного та соціального походження, сімейного та майнового стану, місця проживання, за мовними або іншими ознаками;

- розглядає усні та письмові заяви (скарги, повідомлення) учасників освітнього процесу, інших осіб про невжиття заходів щодо запобігання і протидії насильству та жорсткому поводженню з дітьми в спеціальній школі та приймає рішення за результатами їх розгляду;

- у разі вчинення жорсткого поводження з дитиною керівником спеціальної школи - розглядає усні та письмові заяви (скарги, повідомлення) про випадки жорсткого поводження з дитиною в спеціальній школі протягом однієї доби з моменту надходження та у разі виявлення ознак жорсткого поводження з дитиною невідкладно повідомляє про це батьків (інших законних представників) дитини, а також письмово повідомляє уповноважений підрозділ органу Національної поліції України та службу у справах дітей;

- вживає заходів для надання соціальних та психолого-педагогічних послуг учням, які вчинили насильство або жорстоке поводження з дитиною, стали свідком або постраждали від насильства або жорсткого поводження;

– здійснює інші повноваження, передбачені чинним законодавством України.

9.4. Харківська обласна рада та Департамент не мають права втручатися в діяльність спеціальної школи, що здійснюється ним у межах його автономних прав, визначених законом та установчими документами.

РОЗДІЛ X

МАЙНО ТА КОШТИ СПЕЦІАЛЬНОЇ ШКОЛИ

10.1. Майно спеціальної школи складають основні фонди (приміщення, обладнання тощо), а також інші цінності, вартість яких відображається в самостійному балансі спеціальної школи.

10.2. Майно спеціальної школи є спільною власністю територіальних громад сіл, селищ, міст області і закріплене за нею на праві оперативного управління.

10.3. Спеціальна школа на праві оперативного управління користується зазначеним майном відповідно до чинного законодавства України.

10.4. Спеціальна школа з дозволу обласної ради має право списувати шляхом ліквідації, продажу та/або передачі з балансу на баланс у межах спільної власності територіальних громад сіл, селищ, міст Харківської області майно спеціальної школи та здавати в оренду вільні площі відповідно до вимог чинного законодавства України, згідно з порядками, встановленими обласною радою.

10.5. Джерелами формування майна та коштів спеціальної школи є:

- кошти обласного бюджету, освітньої та інших субвенцій, додаткових дотацій з державного бюджету;

- надходження, які надійшли як плата за послуги, що надаються спеціальною школою на договірній основі в порядку, встановленому чинним законодавством України;

- добровільні грошові внески й пожертвування підприємств, установ, організацій, окремих громадян, батьків, іноземних юридичних та фізичних осіб;

- інші джерела, не заборонені чинним законодавством України.

10.6. Спеціальна школа може забезпечуватись автотранспортом для перевезення учнів та для здійснення господарських потреб.

10.7. Спеціальна школа відповідно до чинного законодавства України користується землею, іншими природними ресурсами і несе відповідальність за дотримання вимог та норм з їх охорони.

10.8. Фінансування спеціальної школи здійснюється з обласного бюджету, освітньої та інших субвенцій, додаткових дотацій з державного бюджету.

10.9. Основним плановим документом, який надає повноваження спеціальній школі щодо отримання доходів і здійснення видатків, визначає обсяг і спрямування коштів для виконання спеціальною школою своїх функцій

та досягнення цілей, визначених на рік відповідно до бюджетних призначень є кошторис спеціальної школи.

10.10. Порядок складання, розгляду, затвердження та основні вимоги до виконання кошторису визначені чинним законодавством України.

10.11. Доходи (прибутки) спеціальної школи використовуються виключно для фінансування видатків на її утримання, реалізації завдань та функцій, визначених цим Статутом.

Спеціальній школі забороняється здійснювати розподіл отриманих доходів або їх частин серед засновників, працівників (крім оплати праці, нарахування єдиного соціального внеску) та інших пов'язаних з ними осіб.

10.12. Спеціальна школа забезпечує своєчасну виплату заробітної плати, сплату податків та інших відрахувань згідно з чинним законодавством України.

РОЗДІЛ XI

ФІНАНСОВО-ГОСПОДАРСЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ СПЕЦІАЛЬНОЇ ШКОЛИ

11.1. Спеціальна школа є самостійною при виконанні фінансово-господарської діяльності.

11.2. Спеціальна школа у своїй діяльності визначає перспективи розвитку, керуючись потребою населення в освітніх послугах, планами Департаменту.

11.3. Фінансово-господарська діяльність спеціальної школи здійснюється на підставі перспективних і поточних планів, які затверджуються директором спеціальної школи за погодженням з Департаментом.

11.4. Відносини спеціальної школи з іншими підприємствами, установами, організаціями у всіх сферах господарської діяльності здійснюються на основі договорів.

11.5. Для вирішення покладених завдань спеціальна школа має право:

- укладати від свого імені цивільно-правові договори, виступати позивачем і бути відповідачем у суді;

- здійснювати інші права, що не суперечать чинному законодавству України.

11.6. Штатний розпис спеціальної школи складається відповідно до типових штатних нормативів, затверджених Міністерством освіти і науки України, в межах визначеного фонду оплати праці та затверджується згідно з чинним законодавством України.

11.7. Кошторис і план асигнувань спеціальної школи складаються і затверджуються відповідно до чинного законодавства України.

11.8. Надходження, які надійшли до спеціальної школи у разі наданні платних послуг, використовуються у порядку, визначеному чинним законодавством України.

11.9. Порядок ведення бухгалтерського обліку в спеціальній школі визначається чинним законодавством України та здійснюється самостійно.

11.10. Спеціальна школа має право придбати й орендувати необхідне їй обладнання та інші матеріальні ресурси.

11.11. Діловодство спеціальної школи організовується відповідно до встановленого Міністерством освіти і науки України порядку.

11.12. Звітність спеціальної школи установлюється відповідно до вимог державної статистики.

11.13. Спеціальна школа здійснює загальноекономічні зв'язки у відповідності до чинного законодавства України.

11.14. Режим роботи спеціальної школи визначає директор спеціальної школи за згодою із трудовим колективом (первинною профспілковою організацією) та відповідно інформує Департамент та Харківську обласну раду.

11.15. У надзвичайних умовах спеціальна школа працює згідно із планами цивільної оборони спеціальної школи, органів виконавчої влади, місцевого самоврядування, Департаменту.

РОЗДІЛ XII

МІЖНАРОДНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО СПЕЦІАЛЬНОЇ ШКОЛИ

12.1. Спеціальна школа має право здійснювати міжнародне співробітництво, проводити міжнародний учнівський та педагогічний обмін у рамках освітніх програм, проектів, встановлювати відповідно до чинного законодавства України прямі зв'язки з міжнародними організаціями та освітніми асоціаціями.

12.2. Спеціальна школа має право відповідно до чинного законодавства України укладати договори про співробітництво з закладами освіти, науковими установами, підприємствами, організаціями, громадськими об'єднаннями інших країн.

РОЗДІЛ XIII

ДЕРЖАВНИЙ КОНТРОЛЬ ЗА ДІЯЛЬНІСТЮ СПЕЦІАЛЬНОЇ ШКОЛИ

13.1. Контроль за діяльністю, додержанням спеціальною школою Державних стандартів загальної середньої освіти здійснюється відповідно до чинного законодавства України.

Інституційний аудит спеціальної школи, що забезпечує здобуття загальної середньої освіти, є єдиним плановим заходом державного нагляду (контролю) у сфері загальної середньої освіти, що проводиться один раз на 10 років центральним органом виконавчої влади із забезпечення якості освіти.

Інституційний аудит включає планову перевірку дотримання ліцензійних умов.

13.2. У період між інституційним аудитом проводяться перевірки спеціальної школи з питань, пов'язаних з його освітньою діяльністю.

Зміст, види і періодичність перевірок визначаються залежно від стану освітньої роботи, але не частіше як два рази на рік.

Перевірки, не пов'язані з освітньою роботою, проводяться відповідно до чинного законодавства України.

РОЗДІЛ XIV

ЗВІТНІСТЬ ТА ПЕРЕВІРКА ДІЯЛЬНОСТІ СПЕЦІАЛЬНОЇ ШКОЛИ

14.1. Спеціальна школа здійснює ведення бухгалтерського обліку в результаті фінансово-господарської діяльності і статистичної звітності в установленому чинним законодавством України порядку.

14.2. Спеціальна школа щоквартально надає обласній раді та Департаменту звіт про результати своєї фінансово-господарської діяльності, інформацію про рух основних засобів та наявність вільних площ.

14.3. Спеціальна школа щомісячно надає обласній раді інформацію про нарахування та перерахування плати за оренду майна спільної власності територіальних громад сіл, селищ, міст області, що обліковується на балансі спеціальної школи, за встановленою формою.

14.4. Спеціальна школа щоквартально надає обласній раді інформацію щодо орендарів, яким передано в оренду майно територіальних громад сіл, селищ, міст області, що обліковується на балансі спеціальної школи, за встановленою формою.

14.5. Обласна рада має право проводити планові і позапланові перевірки ефективності використання майна спеціальної школи та виконання керівником умов контракту.

14.6. Контроль за окремими сторонами діяльності спеціальної школи здійснюють відповідні контролюючі органи, державні органи, на які покладено нагляд за безпекою виробництва і праці, протипожежної та екологічної охорони, інші органи згідно з чинним законодавством України.

14.7. Посадові особи органів виконавчої влади та місцевого самоврядування можуть давати спеціальній школі вказівки тільки згідно зі своєю компетенцією встановленою чинним законодавством України.

14.8. Державний санітарно-епідеміологічний нагляд здійснюється відповідно до Положення про державний санітарно-епідеміологічний нагляд.

РОЗДІЛ XV

ВНЕСЕННЯ ЗМІН ДО СТАТУТУ

15.1. Зміни до Статуту здійснюються шляхом викладання його у новій редакції та вносяться за тією ж процедурою, за якою затверджувався і сам Статут.

15.2. Ці зміни набувають чинності з моменту державної реєстрації Статуту в новій редакції.

РОЗДІЛ XVI ПРИПИНЕННЯ СПЕЦІАЛЬНОЇ ШКОЛИ

16.1. Припинення спеціальної школи здійснюється шляхом реорганізації (злиття, приєднання, поділу чи перетворення) або ліквідації, відповідно до чинного законодавства України, у встановленому порядку.

16.2. Припинення спеціальної школи проводиться за рішенням обласної ради (уповноваженого органу) або за рішенням суду.

16.3. У разі припинення спеціальної школи працівникам, що звільняються, гарантується дотримання їх прав та інтересів відповідно до трудового законодавства України.

16.4. У разі припинення спеціальної школи (у разі її ліквідації, злиття, поділу, приєднання або перетворення) активи її передаються одній або кільком неприбутковим бюджетним закладам (установам) або зараховуються до доходу бюджету.

16.5. Припинення спеціальної школи здійснюється з моменту внесення відповідного запису до Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань.